

Delårsrapport 2026

Överförmyndarnämnden

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Utveckling av verksamheten	4
Uppföljning av arbetet med prioriteringar	6
Uppföljning och bedömning av bidragen till kommunfullmäktigemålen	8
Målområde - En stad med goda uppväxtvillkor för barn och unga	8
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för att ge barn och unga goda uppväxtvillkor	8
Målområde - En grön stad som leder klimatomställningen	9
Kommunfullmäktigemål - Malmö är en föregångare när det gäller minskade utsläpp av växthusgaser och är en klimatneutral stad 2030	9
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för en långsiktigt hållbar elförsörjning samt ökad energieffektivisering	10
Målområde - En god organisation	11
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad ger en god och likvärdig service	11
Ekonomisk utveckling under året	14
Budgetavvikelse	14
Analys av avvikelse i förhållande till nämndens driftbudget	14
Fördjupad förklaring arvodeskostnader	15
Nettokostnadsutveckling	16
Analys av nettokostnadsutveckling	16
Resultaträkning	18

Sammanfattning

Överförmyndarnämndens delårsrapport 2026 innehåller uppföljning av kommunfullmäktiges mål, verksamhet och ekonomi.

Överförmyndarnämnden är en tillsynsmyndighet med uppgift att utöva tillsyn över förmyndares, gode mäns och förvaltares verksamhet. Överförmyndarnämnden har ansvar för de resurser som avser ledamöterna och deras arvoden samt arvoden till gode män och förvaltare. Det administrativa ansvaret för överförmyndarnämndens förvaltningsorganisation finns inom arbetsmarknads- och socialnämnden.

Kommunfullmäktige har pekat ut överförmyndarnämnden som ansvarig för att bidra till fyra kommunfullmäktigemål. Nämndens bedömning är att bidraget till kommunfullmäktigemålen för 2026 förväntas uppnås.

Bedömning av nämndens bidrag till fullmäktigemålen kortfattat:

Nämnden bidrar till målet om en god och likvärdig service genom hög tillgänglighet och god service för såväl huvudmän som ställföreträdare.

Nämnden bidrar till målet om att ge barn och unga goda uppväxtvillkor genom att föräldrar i behov av hjälp förordnas god man eller förvaltare och genom att fatta beslut om förordnande av företrädare eller god man enligt lagen om god man för ensamkommande barn.

Till klimatmålen bidrar nämnden genom bland annat klimatsmarta och energieffektiva inköp och genom användande av digitala och resurseffektiva verktyg.

Bristen på ställföreträdare är nämndens största utmaning. En god tillgång till lämpliga personer som kan åta sig uppdrag som god man och förvaltare är en förutsättning för att säkerställa att de Malmöbor som behöver hjälp av en ställföreträdare får hjälp i tid. Överförmyndarnämnden arbetar aktivt med att rekrytera nya ställföreträdare.

För att effektivisera verksamheten har arbetet med digitalisering fortsatt, bland annat genom att införa digital post och genom att utöka användningen av de digitala tjänsterna. Målet är att öka antalet ställföreträdare, korta handläggningstiderna och skapa ett bättre underlag för uppföljning.

För 2026 prognostiserar nämnden ett överskott på 6,7 miljoner kronor. Överskottet kan till stor del förklaras av att den reserv som budgeterats i nämndsbudgeten inte behöver användas under året. Denna marginal kommer behövas under kommande år, i takt med att arvodeskostnaderna ökar med inflationen. Överskottet beror också på att 2025 års arvodeskostnader väntas bli 1 miljon kronor lägre än förväntat. Överskottet reduceras något av ett underskott för förvaltareheten.

Utveckling av verksamheten

Utredning av behov av godmanskap och förvaltarskap

Ett ärende om godmanskap eller förvaltarskap börjar med en utredning där enheten för överförmyndarärenden bedömer om Malmöbon behöver hjälp av en god man eller förvaltare.

Det finns både nya ärenden och ärenden gällande byte av ställföreträdare som väntar på utredning. Antalet nya ärenden som väntar på utredning har ökat med 34 procent sedan årsskiftet 2024/2025, vilket delvis beror på att antalet inkomna ärenden har ökat. Samtidigt har antalet ärenden om byte som väntar på utredning ökat med 21 procent, vilket delvis beror på att antalet inkomna ärenden har ökat.

Under perioden januari-augusti tog det i genomsnitt 153 dagar från det att ett nytt ärende inkom till dess att det avslutades. Det är en förbättring med 4 dagar jämfört med samma period 2025. Motsvarande tid för ärenden om byte av ställföreträdare var 128 dagar, vilket är en minskning med 12 dagar jämfört med 2025.

Antalet inkomna ärenden om godmanskap och förvaltarskap ökade med 22 procent (98 stycken) under perioden jämfört med 2025. Av de 98 ärendena avser 69 män och 29 kvinnor. Den största ökningen återfinns bland män 80 år och äldre samt kvinnor i åldern 30-64 år, där antalet ärenden har ökat med 20 i respektive grupp.

Framför allt tre faktorer påverkar ärendebalanserna och handläggningstiderna; en generell brist på ställföreträdare, en särskild brist på ställföreträdare som vill åta sig komplexa uppdrag samt kö hos förvaltarenheten.

Tillsyn

Enligt lag är granskning av ställföreträdarnas redovisningar ett av nämndens verktyg för att utöva tillsyn över ställföreträdarna. Minst 10 procent av årsräkningarna ska granskas fördjupat. Syftet med den fördjupade granskningen är att ytterligare förbättra skyddet för huvudmännen och att motverka välfärdsbrott. Genom den fördjupade granskningen identifieras också kompetensutvecklingsbehov hos ställföreträdarna. Under perioden januari-augusti 2026 har 9,2 procent av årsräkningarna granskats fördjupat.

Överförmyndarnämnden har under delåret fördjupat granskat ställföreträdare med ett stort antal uppdrag då ett stort antal uppdrag hos en ställföreträdare kan innebära att huvudmän inte får den hjälp de behöver och har rätt till. Granskningen har visat att ställföreträdare i vissa fall inte besöker huvudmannen i den omfattning som krävs eller det finns behov av. I huvudsak har huvudmännen ändå uttryckt att de är nöjda med sin ställföreträdare. Behov av förändringar följs upp genom dialog med ställföreträdaren och genom ökad tillsyn. Ställföreträdare som bedöms ha

begränsade möjligheter att tillgodose flera huvudmäns behov erbjuds inte nya uppdrag.

Rekrytering av ställföreträdare

Överförmyndarnämnden har under 2026 fokuserat på att rekrytera nya ställföreträdare då behovet av nya ställföreträdare är stort.

Under januari-augusti 2026 ökade inflödet av intresseanmälningar (312 för 2026 jämfört med 278 för samma period 2025). Dock har detta ännu inte omsatts i någon tydlig ökning av antal godkända ställföreträdare (90 för 2026, 89 för samma period 2025).

Under året har nämnden gjort kampanjer för att få fler ställföreträdare. Både skärmannonser med rörligt material och webbaserad digital marknadsföring mot riktade intressegrupper och reklam på bussar och tåg. Under året har erfarenheter från tidigare kommunikationskampanjer samlats in och utvärderats, både från ställföreträdare och medarbetare, för att använda som underlag för kommande kampanjer.

Utbildning och fortbildning

Överförmyndarnämnden har till uppdrag att säkerställa att samtliga ställföreträdare har adekvata förutsättningar att utföra sina uppdrag på ett korrekt sätt. För att göra detta tillhandahåller nämnden stöd och service, en obligatorisk grundutbildning samt fortbildningsinsatser inom relevanta områden. Fokus för fortbildningen 2026 är att höja kompetensen gällande komplexa uppdrag, eftersom nämnden har särskilt svårt att hitta lämpliga gode män till de svåraste uppdragen.

Fortbildningen har under våren bland annat innefattat hemlöshet och ställföreträdarskap, kognitiva sjukdomar och demens samt en föreläsning av ACT-teamet (ett samarbete för personer med allvarlig psykisk sjukdom). Nämnden har tidigare tagit fram två fördjupningsutbildningar i egen regi med syfte att stärka ställföreträdarnas kompetens. Båda utbildningarna har genomförts under våren och kommer att erbjudas även under hösten.

Inom mentorsprogrammet får ställföreträdare möjlighet att få stöd av en mer erfaren ställföreträdare, i syfte att stödja de som är nya i rollen.

Ställföreträdarnas behov av kompetenshöjande insatser följs upp genom en enkätundersökning som genomförs vartannat år.

Uppföljning av arbetet med prioriteringar

Nya krav på nämndens verksamhet

Riksdagen antog förslagen i propositionen *Ett ställföreträderskap att lita på* (prop. 2025/26:92) den 22 april 2026. Lagändringarna trädde i kraft den 1 juli 2026 och syftar till att stärka den enskildes ställning, tydliggöra ställföreträdares uppdrag samt höja kvaliteten och rättssäkerheten i ställföreträdarverksamheten.

Lagändringarna innebär bland annat att beslutanderätten i ärenden om godmanskap flyttats från tingsrätten till överförmyndarnämnden. Kraven på nämndens verksamhet och ställföreträdares redovisning har skärpts. Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd har fått ett utökat ansvar för tillsynsvägledning, information och föreskrifter inom området.

Under första halvåret 2026 har nämnden förberett införandet av den nya lagstiftningen genom att revidera handlägningsrutiner och ta fram och anpassa e-tjänster, blanketter och beslutsmallar. Nämnden har även reviderat delegationsordningen och arkivredovisningen. För att säkerställa en rättssäker och effektiv hantering av de nya ansvarsområden som övertagits från tingsrätten har en ny delegationsnivå, överförmyndarhandläggare med särskilt funktionsansvar, inrättats.

Den nya lagstiftningen innebär ett förändrat arbetssätt och ett utökat ansvar för nämnden. På längre sikt skapar det förutsättningar för stärkt kvalitet och rättssäkerhet samt bättre förutsättningar att rekrytera och behålla lämpliga ställföreträdare. Sammantaget bedöms förändringarna bidra till en tryggare och mer ändamålsenlig ställföreträdarverksamhet för Malmöbon.

EU:s migrations- och asylpakt

EU:s migrations- och asylpakt trädde i kraft den 12 juni 2026. Pakten innebär stora förändringar i det nationella regelverket för ensamkommande barn. För nämnden innebär det att ensamkommande barn som söker asyl ska få en företrädare istället för en god man. Detta ska ske inom fastställda tidsfrister. För företrädarna ställs nya och högre krav på kompetens och lämplighet och även verksamheten har behövt anpassa arbetssättet för att uppfylla nya lagkrav med korta tidsfrister för förordnande av företrädare.

Under första halvåret 2026 har nämnden förberett för att möjliggöra att beslut om förordnande kan fattas även på helger. Rutiner har reviderats och samverkan med Migrationsverket och socialtjänsten har breddats.

Kortare handläggningstider

Nämndens arbete med att korta handläggningstider följer i huvudsak plan, men resultatet är fortsatt utmanande, särskilt sett till ärendebalanserna. Under våren har fokus varit att öka antalet ställföreträdare vilket på sikt

förväntas leda till kortare handläggningstider (se vidare kring handläggningstider i avsnittet *utveckling av verksamheten*).

För personer med behov av ställföreträdare kan långa handläggningstider innebära en risk för ekonomisk eller social utsatthet. Genom att effektivisera handläggningen får sårbara grupper tillgång till stöd i tid, vilket skyddar individerna och stärker deras rätt till delaktighet.

Arbetet med att bibehålla en jämn och hög granskningstakt har gett önskat resultat. Den sista augusti har 98 procent av årsräkningarna för 2025 granskats klart, vilket är en ökning med sex procentenheter från augusti 2024 då 92 procent av årsräkningarna var granskade.

Ett ökat antal ställföreträdare

Nämndens planerade insatser för att rekrytera fler ställföreträdare har genomförts med nya kampanjer och förändring av utbildnings- och examinationsprocessen. Trots det är antalet ställföreträdare inte tillräckligt för att möta behovet. Bristen på ställföreträdare kan påverka Malmöbor olika, eftersom individernas hjälpbehov skiljer sig åt. Genom att prioritera rekrytering säkerställer nämnden att fler Malmöbor får jämlik tillgång till stöd och bidrar samtidigt till en bredare representation bland ställföreträdare.

I mars 2026 fattade nämnden beslut att utöka förvaltarenheten med fyra heltidsanställda ställföreträdare. Utökningen förväntas successivt öka kapaciteten för komplexa uppdrag. Effekten på väntetider och ärendebalanser behöver följas under hösten.

Effektivisering genom digitalisering

Nämnden bedömer att arbetet med att utöka användningen av digitala tjänster har gått enligt plan under 2026. Målet har varit att effektivisera handläggningen, öka antalet ställföreträdare samt att skapa ett bättre underlag för uppföljning.

Digitaliseringen skapar nya möjligheter för Malmöbor att ta del av nämndens tjänster. Samtidigt erbjuds fortsatt utbildningar och analoga lösningar då alla inte har likvärdig digital kompetens eller tillgång till digitala verktyg.

I maj 2026 började nämnden använda digital post. Det har medfört ett säkrare och snabbare sätt att kommunicera med ställföreträdare, samtidigt som kostnaderna och miljöpåverkan minskar. Under perioden har flera nya e-tjänster implementerats, bland annat gällande klagomål mot nämnden och ansökan om uttag.

E-tjänsten för inlämning av redovisningshandlingar frigör resurser i verksamheten och minskar risken att Malmöbor drabbas av ekonomisk skada. Av de cirka 2 521 årsräkningar som inkommit under 2026 har 43 procent varit digitala, jämfört med 35 procent föregående år. Det innebär en ökning med 8 procentenheter. För att ytterligare öka användningen av de digitala tjänsterna har nämnden genomfört utbildningsinsatser.

Uppföljning och bedömning av bidragen till kommunfullmäktigemålen

Målområde - En stad med goda uppväxtvillkor för barn och unga

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för att ge barn och unga goda uppväxtvillkor

Uppföljning av bidrag till kommunfullmäktigemålet

Överförmyndarnämnden har i uppdrag att utöva tillsyn över barns ställföreträdare. Tillsynen omfattar bland annat granskning av redovisningshandlingar för att säkerställa att barns tillgångar används i enlighet med lagstiftningen. Vid misstanke om brister i hanteringen av barns tillgångar kan nämnden besluta om ytterligare kontrollåtgärder, så kallade skärpande föreskrifter.

För att följa upp nämndens bidrag till kommunfullmäktiges mål om barns uppväxtvillkor följer överförmyndarnämnden den genomsnittliga handläggningstiden för ärenden om god man och företrädare för ensamkommande barn.

Den genomsnittliga handläggningstiden gällande beslut om god man har minskat från 20 dagar under januari-augusti 2025 till 18 dagar under motsvarande period 2026. Den genomsnittliga handläggningstiden för beslut om tillfälliga företrädare är en dag och för ordinarie företrädare sex dagar.

Överförmyndarnämnden bedömer att ärenden om ensamkommande barn handläggs effektivt.

Eftersom barnen vid ankomsten till Sverige saknar legal ställföreträdare är det en tidskrävande och prioriterad uppgift för överförmyndarnämnden att fatta beslut om förordnande av god man och företrädare.

Det finns en god tillgång på tillgängliga och utbildade ställföreträdare för ensamkommande barn och överförmyndarnämnden kan själv fatta beslut i ärendena. Detta bidrar till korta handläggningstider.

Nämnden följer statistik över ärenden som rör vuxna, där barn indirekt kan komma att påverkas av nämndens handläggningsåtgärder. I slutet av augusti 2026 hade 182 barn i Malmö en förälder med god man eller förvaltare.

Bedömning av förväntad utveckling av bidrag till kommunfullmäktigemålet för året

 Förväntas uppnås

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet för 2026 förväntas uppnås.

Bedömningen baseras på att handläggningsprocessen är effektiv och att det finns en god tillgång på lämpliga ställföreträdare för ensamkommande barn.

Migrationsverkets prognos från juli 2026 visar att cirka 300 ensamkommande barn väntas söka skydd i Sverige under året. Av dessa beräknas 150 vara barn som söker asyl och 150 vara barn från Ukraina som omfattas av massflyktsdirektivet.

Under januari-augusti 2026 har 18 ärenden avseende ensamkommande barn inkommit till överförmyndarnämnden, jämfört med 15 ärenden under motsvarande period 2025 och 36 under 2024.

För de 182 barn i Malmö vars förälder har god man eller förvaltare bedöms de minskade handläggningstiderna i vuxenärenden utgöra en viktig förutsättning för nämndens fortsatta arbete med att bidra till barn och ungas goda uppväxtvillkor.

Bedömningen av den förväntade utvecklingen påverkas även positivt av nämndens tillsyn över barns ställföreträdare som säkerställer att barns ekonomiska tillgångar hanteras korrekt. Årsräkningarna som avser barnens tillgångar bedöms vara färdiggranskade innan årsskiftet.

Målområde - En grön stad som leder klimatomställningen

Kommunfullmäktigemål - Malmö är en föregångare när det gäller minskade utsläpp av växthusgaser och är en klimatneutral stad 2030

Uppföljning av bidrag till kommunfullmäktigemålet

Överförmyndarnämnden har under perioden bidragit till målet genom införande av digital post, ökad användning av digital redovisning och genom att följa stadens mötes- och resepolicy.

Digital post infördes i maj och har minskat behovet av fysiska utskick, vilket utöver en effektivare posthantering bidrar till minskad användning av papper, utskrifter och fysisk distribution.

Andelen digitala årsräkningar har ökat under året jämfört med föregående

år och uppgår nu till 43 procent av alla årsräkningar. Användningen av digitala verktyg för att lämna in och granska redovisningshandlingar bidrar till minskad resursanvändning och ett mer effektivt arbetssätt.

Nämndens direkta möjlighet att påverka utsläpp av växthusgaser är begränsad då överförmyndarenheten är organiserad under arbetsmarknads- och socialförvaltningen. Arbetsmarknads- och socialnämnden är därmed ansvarig för överförmyndarnämndens lokaler och personal.

Bedömning av förväntad utveckling av bidrag till kommunfullmäktigemålet för året

 Förväntas uppnås

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet för 2026 förväntas uppnås.

Bedömningen baseras på att nämnden förväntar sig att användningen av digital post successivt ökar under året, vilket ytterligare minskar behovet av fysiska utskick och därmed användningen av resurser i den administrativa verksamheten. Digitala möten kommer fortsatt att användas som alternativ till långväga resor när det är möjligt.

Sammantaget förväntas åtgärderna bidra till mer energieffektiva och resurssnåla arbetssätt i nämndens verksamhet och därmed till kommunfullmäktigemålet.

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för en långsiktigt hållbar elförsörjning samt ökad energieffektivisering

Uppföljning av bidrag till kommunfullmäktigemålet

Överförmyndarnämnden har under perioden bidragit till målet genom införande av digital post, ökad användning av digital redovisning och genom att följa stadens mötes- och resepolicy.

Digital post infördes i maj och har minskat behovet av fysiska utskick, vilket utöver en effektivare posthantering bidrar till minskad användning av papper, utskrifter och fysisk distribution.

Andelen digitala årsräkningar har ökat under året jämfört med föregående år och uppgår nu till 43 procent av alla årsräkningar. Användningen av digitala verktyg för att lämna in och granska redovisningshandlingar bidrar till minskad resursanvändning och ett mer effektivt arbetssätt.

Nämndens direkta möjlighet att påverka elförsörjning och energiförbrukning är begränsad då överförmyndarnämndens verksamhet är organiserad under arbetsmarknads- och socialnämnden. Arbetsmarknads- och socialnämnden är därmed ansvarig för överförmyndarnämndens lokaler

och personal.

Bedömning av förväntad utveckling av bidrag till kommunfullmäktigemålet för året

 Förväntas uppnås

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet för 2026 förväntas uppnås.

Bedömningen baseras på att nämnden förväntar sig att användningen av digital post successivt ökar under året, vilket ytterligare minskar behovet av fysiska utskick och därmed användningen av resurser i den administrativa verksamheten. Digitala möten kommer fortsatt att användas som alternativ till långväga resor när det är möjligt.

Sammantaget förväntas åtgärderna bidra till mer energieffektiva och resurssnåla arbetssätt i nämndens verksamhet och därmed till kommunfullmäktigemålet.

Målområde - En god organisation

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad ger en god och likvärdig service

Uppföljning av bidrag till kommunfullmäktigemålet

Nämndens önskade förflyttning innebär att fler Malmöbor som är i behov av nämndens stöd uppfattar att de är nöjda med kontakten och stödet från nämndens verksamhet. Fler utredningar ska slutföras utan att vara väsentligt försenade och väntetider för ställföreträdare ska kortas när granskningar sker inom rimlig tid.

I tillsynsarbetet utgör granskning av årsräkningar nämndens främsta verktyg för att se till att huvudmännen inte lider rättsförlust eller ekonomisk skada.

I nämndens budget för 2026 anges att bidraget till kommunfullmäktigemålet ska följas upp genom att mäta andelen årsräkningar som granskats inom sex månader, i enlighet med föreslagna lagregler. Regeringen gick dock inte vidare med förslaget i SOU 2021:36 om en lagreglerad tidsgräns för granskning av årsräkningar (prop. 2025/26:92).

Nämnden följer i stället utvecklingen av granskningstiderna med utgångspunkt i Justitieombudsmannens (JO) bedömning att årsräkningar ska granskas inom rimlig tid och att en granskningstid på drygt sju månader är för lång (JO:s beslut den 3 juli 2009, dnr 5172- 2008, den 24 augusti 2016, dnr 1185-2015 och den 1 december 2025, dnr 5473-2024).

I slutet av augusti hade 98 procent av årsräkningarna för 2025 granskats (2

468 av 2 524). Av de granskade årsräkningarna hade två en granskningstid som översteg sju månader, vilket motsvarar 0,08 procent. Den genomsnittliga granskningstiden under perioden var 36 kalenderdagar.

Servicenivå och nöjdhet mäts i enkäter till ställföreträdare och huvudmän vartannat år och rapporterades senast i överförmyndarnämndens årsanalys 2025. Nästa enkätundersökning genomförs först under 2027, vilket innebär att indikatorn avseende nöjdhet inte kan följas upp med ett aktuellt resultat. Det senaste resultatet visar att fler ställföreträdare och huvudmän är nöjda med kontakten med verksamheten än tidigare.

Som beskrivits i avsnittet *uppföljning av arbetet med prioriteringar* har nämnden under perioden implementerat e-tjänster som bedöms bidra till en effektivisering av verksamheten och som skapar förutsättningar för bättre digital service för Malmöborna.

Som beskrivits i avsnittet *utveckling av verksamheten* har handläggningstiderna för ärenden om anordnande av godmanskap och förvaltare och byte av ställföreträdare minskat. Även om ärendebalanserna har ökat har de minskade handläggningstiderna skapat förutsättningar för att fler utredningar ska kunna slutföras utan att vara väsentligt försenade.

Under 2026 har samverkan skett med andra storstadskommuner, Malmö tingsrätt och Sveriges Kommuner och Regioner kring gemensamma utmaningar och samsamarbetsytor. Införandet av EU:s migrations- och asylpakt har lett till ett ökat samarbete med Migrationsverket. Samverkan bidrar till erfarenhetsutbyte och ger verksamheten insikter som kan användas i utvecklingen av arbetssätt och därmed stärka nämndens bidrag till kommunfullmäktigemålet.

Bedömning av förväntad utveckling av bidrag till kommunfullmäktigemålet för året

 Förväntas uppnås

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet för 2026 förväntas uppnås, vilket baseras på att den upplevda nöjdheten hos Malmöborna har ökat de senaste åren och att handläggningstiderna har minskat.

Bedömningen påverkas även positivt av en hög granskningstakt och av en kort genomsnittlig granskningstid. Resultatet visar att 98 procent av årsräkningarna redan har granskats och endast ett fåtal årsräkningar riskerar att få en granskningstid som överstiger sju månader. Nämnden prioriterar granskning av de kvarvarande årsräkningarna.

Bedömningen påverkas positivt av det något förbättrade utgångsläget gällande tillgången på ställföreträdare som på sikt förväntas korta handläggningstiderna och minska antalet ärenden som väntar på utredning. Fler utredningar bedöms kunna slutföras utan att vara väsentligt försenade även om utmaningen med höga ärendebalanser kvarstår.

Mot denna bakgrund förväntas bidraget till kommunfullmäktigemålet uppnås.

Ekonomisk utveckling under året

Budgetavvikelse

Driftbudget

Tkr	Utfall jan-aug	Prognos helår
Nettokostnad	-9 444	-29 952
Kommunbidrag	14 375	36 652
Resultat (budgetavvikelse)	4 931	6 700

Viktiga förklaringar

Prognostiserad budgetavvikelse helår - viktigaste förklaringar	Budgetavvikelse perioden	Prognos helår
Överskott 2025 års utbetalda arvoden	0	1 000
Överskott övriga kostnader – "reserv" i budget	4 012	6 292
Förvaltarenheten	876	-740
Övriga avvikelser för perioden	43	148
Summa budgetavvikelser	4931	6 700

Förändringar jämfört med ekonomisk prognos

Viktiga förändringar jämfört med ekonomisk prognos	Belopp
Överskott 2025 års utbetalda arvoden	1 000
Summa förändringar	1 000

Analys av avvikelse i förhållande till nämndens driftbudget

För perioden januari-augusti har överförmyndarnämnden ett överskott på 4,9 miljoner kronor. Prognosen för hela året 2026 är att överskottet växer till 6,7 miljoner kronor. Avvikelsen för perioden förklaras huvudsakligen av den budgeterade reserven som ännu inte nyttjats.

Redan i nämndsbudgeten bedömdes summan av beräknade intäkter och kostnader för överförmyndarnämnden 2026 bli lägre än nämndens tilldelade kommunbidrag. Mellanskillnaden på 6,3 miljoner kronor budgeterades därför som en reserv, som kan utgöra buffert i händelse av att arvoden eller andra kostnader ökar mer än förväntat under året. Den budgeterade reserven bidrar till det prognostiserade överskottet med 6,3

miljoner kronor.

Överskottet från den budgeterade reserven minskas av att förvaltarenheten hos funktionsstödsnämnden prognostiserar ökade personalkostnader i förhållande till budget. Detta beror på en utökning med fyra tjänster som beslutades av överförmyndarnämnden under våren.

Fördjupad förklaring arvodeskostnader

Överförmyndarnämndens ekonomi består av:

- intäkter från Migrationsverket kopplade till mottagandet av ensamkommande flyktingbarn,
- kostnader för arvoden till ställföreträdare och nämndsledamöter (knappt 50 procent av nämndens totala kostnader),
- kostnad för förvaltarenheten hos funktionsstödsnämnden (knappt 40 procent av nämndens totala kostnader)
- diverse övriga kostnader (till exempel informationskampanjer och utbildningar av ställföreträdare).

Ställföreträdarens rätt till arvode och kostnadsersättning för utfört uppdrag samt fördelning av kostnadsansvaret mellan huvudman och kommun regleras i lagstiftning och riktlinjer som styr verksamheten. Nämnden har beslutat att tillämpa de ersättningsregler som ges ut av SKR, i syfte att främja rättssäkerhet och förutsägbarhet för ställföreträdare. De flesta arvoden och ersättningar är knutna till det så kallade prisbasbeloppet.

I första hand ska huvudmannen själv finansiera ersättningen till ställföreträdaren, men om huvudmannens inkomster och tillgångar är begränsade är det i stället kommunen som betalar. Gränsvärdena för när kommunen övertar betalningsansvaret styrs också av prisbasbeloppet.

Enligt gällande regelverk för arvoden och ersättningar ska arvode och kostnadsersättningar betalas ut först efter att ställföreträdare lämnat in en redogörelse och redovisning av genomfört uppdrag under föregående år. Det innebär att kostnaden för 2026 års ställföreträdaruppdrag blir känd först under våren 2027.

Enligt rådande redovisningsprinciper måste kostnaden för arvoden och ersättningar bokföras på det år som uppdraget avser. Detta innebär att kostnader för arvoden och ersättningar som påverkar 2026 års budget bygger på en uppskattning som gjordes under hösten 2025, utifrån bedömt antal ärenden där kommunen betalar arvodet och genomsnittlig förväntad kostnad per ärende.

I samband med årsbokslutet görs en uppbokning av bedömda kostnader för arvoden och ersättningar som avser det aktuella året. När samtliga inlämnade redogörelser från ställföreträdare är granskade och arvoden utbetalda görs en slutlig avräkning gentemot bedömda kostnader. Mellanskillnaden mellan verkligt utbetalda arvoden och ersättningar och bedömd kostnad i bokslutet för aktuellt år måste därefter bokföras på

kommande år.

Detta innebär att överförmyndarnämndens ekonomiska resultat för 2026 kan påverkas av mellanskillnaden mellan beräknade och faktiska arvodeskostnader för 2025. Vid tidpunkten för denna rapport (september 2026) har en stor andel av inkomna redovisningar för 2025 granskats och arvoden utbetalats. Det är dock för tidigt att göra en slutlig avräkning av 2025 års kostnader. Dels råder en viss eftersläpning mellan godkänd redovisning i verksamhetssystemet och faktisk utbetalning av arvode via Malmö stads lönesystem, dels återstår omkring 2 procent av redovisningarna att granska (den sista augusti 2026 har 98 procent av årsräkningarna för 2025 granskats).

Totalt har nämnden betalat ut omkring 12 miljoner kronor i arvoden hittills (till och med augusti 2026) för ställföreträdaruppdrag utförda under 2025. För de ärenden som inte betalats ut än beräknas kostnaden till omkring 400 000 kronor. Totalt uppgår prognosen för 2025 års arvodeskostnader, utbetalade 2026, därmed till cirka 12,4 miljoner kronor. Det innebär ett överskott på 1 miljon kronor i förhållande till den summa som beräknats i samband med bokslutet 2025.

Inför bokslutet 2026 kommer slutavräkning av 2025 års ställföreträdaruppdrag vara genomförd, och mellanskillnaden avstämd. Det kan påverka nämndens slutgiltiga ekonomiska resultat för 2026 något i förhållande till prognosen. När slutavräkningen för 2025 är gjord kommer också en analys göras av om budgeterade arvodeskostnader för 2026 ligger på en rimlig nivå, för att säkerställa träffsäkerhet i bedömningen och undvika större eftersläpande avvikelser till kommande år.

Nettokostnadsutveckling

Tkr	Prognos 2026	Utfall 2025	Förändring i %
Intäkter	573	357	60,5
Kostnader	-30 525	-27 209	12,2
Nettokostnad	-29 952	-26 852	11,5

Analys av nettokostnadsutveckling

Begreppet nettokostnader avser, som tabellen visar, skillnaden mellan nämndens bokförda intäkter och kostnader under året, vilket är den kostnad som finansieras genom det kommunbidrag som delas ut till nämnden.

På grund av redovisningsprinciperna som nämnden måste följa är nämndens nettokostnad svår att analysera. Kostnaden för arvoden och ersättningar beräknas och bokförs på det år som uppdraget avser men eventuella avvikelser mellan beräknad kostnad och faktisk utbetalning hamnar på året efter eller senare. I 2026 års bokslut ingår överskott avseende 2025 till följd av den eftersläpning som uppstått i granskningen av ärenden tillsammans med svårigheten att bedöma den förväntade

kostnaden. Kostnadsprognosen för 2026 påverkas endast av den bedömda avvikelser för 2025.

Förändringen i nettokostnad på +11,5 procent, som syns i tabellen ovan, förklaras bland annat med ökade intäkter från Migrationsverket samt ökade kostnader för förvaltarenheten.

Genom att specificera nämndens nettokostnader utifrån sina beståndsdelar så syns effekter av tidigare års arvoden och avvikelser tydligare. Tabellen nedan visar utfallet för 2025 i jämförelse med prognosen för 2026. Som tabellen visar är det mellanskillnaden avseende tidigare års arvoden som har störst inverkan på nettokostnadsförändringen mellan åren.

Belopp i tusentals kronor	Utfall 2025	Prognos 2026	Ökn (+)/ Minskn(-)
Intäkter	357	573	216
Personalkostnader	-12 777	-14 873	2 096
-varav Nämnd	-775	-784	9
-varav årets beräknade arvodeskostnader	-14 516	-15 089	573
-varav mellanskillnad tidigare års arvoden	2 514	1 000	1 514
Övriga kostnader	-14 432	-15 652	1 220
-varav förvaltarenheten hos FSF	-14 158	-15 300	1 142
Totala kostnader	-27 209	-30 525	3 316
NETTOKOSTNAD	-26 852	-29 952	3 100

Resultaträkning

Tkr	Prognos	Budget	Avvikelse
Bidrag	573	573	0
Övriga intäkter	0	0	0
Totala intäkter	573	573	0
Lönekostnader	-10 304	-10 986	682
PO-Pålägg	-3 547	-3 786	239
Övriga personalkostnader	-1 022	-1 101	79
Totala personalkostnader	-14 873	-15 873	1 000
Lokal- och markhyror	0	0	0
Övriga kostnader	-15 652	-21 352	5 700
Avskrivningar	0	0	0
Totala övriga kostnader	-15 652	-21 352	5 700
Nettokostnad exkl. finansnetto	-29 952	-36 652	6 700
Kommunbidrag	36 652	36 652	0
Finansiella intäkter	0	0	0
Finansiella kostnader	0	0	0
Resultat	6 700	0	6 700
Nettokostnad	-29 952	-36 652	6 700

Enligt anvisning från stadskontoret ska nämnden här kommentera eventuella väsentliga avvikelser mellan prognos och budget per rad i resultaträkningen.

Avvikelsen för övriga kostnader förklaras i huvudsak av att nämnden bedömt att årets kostnader inte kommer ta hela det tilldelade kommunbidraget i anspråk. Redan i nämndsbudgeten för 2026 budgeterades denna reserv på 6,3 miljoner kronor som inte bedömdes användas under året. Överskottet minskar något till följd av att kostnaderna för förvaltarenheten hos funktionsstödsförvaltningen blir något högre än budgeterat. Avvikelsen för personalkostnader förklaras främst av att 2025 års arvodeskostnader beräknas bli 1 miljon kronor lägre än förväntat.